

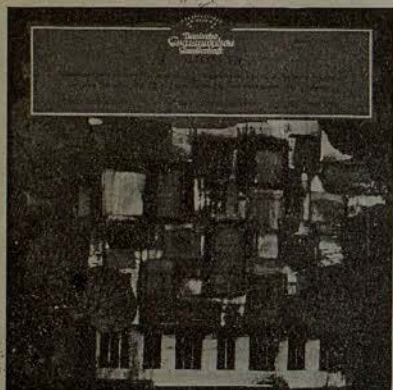
A stylized illustration of a stained glass window with a grid pattern. The central panel features a crown and a shield with vertical stripes. The side panels show floral and geometric patterns. The bottom panels show a large, ornate floral design. The entire design is rendered in black and white on a dark background.

GUIA
MUSICAL
1966-67

8

TAMAS VASARY

PIANISTA



136 452 SLPEM

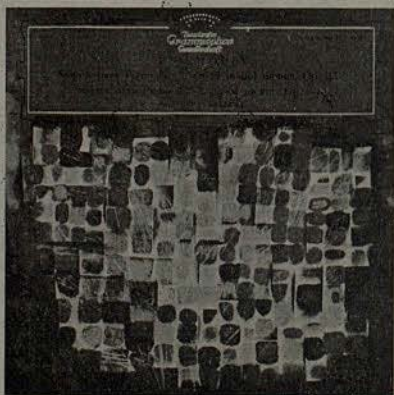
F. CHOPIN: Concierto para piano y Orquesta núm. 2, en «fa» menor, Op. 21. Andante Spianato y Gran Polonesa, Op. 22. Nocturno en «do» sostenido menor, Op. 28. - Tamas Väsary, piano. Orquesta Filarmónica de Berlín. Dir. Janos Kulka.

Deutsche
Grammophon
Gesellschaft



136 451 SLPEM

F. CHOPIN: Scherzo núm. 1, en «si» menor, Op. 20. Scherzo núm. 2, en «si» bemol menor, Op. 31. Scherzo núm. 3, en «do» sostenido menor, Op. 39. Scherzo núm. 4, en «mi» mayor, Op. 54. - Tamas Väsary, piano.



136 450 SLPEM

F. CHOPIN: Sonata para piano núm. 2, en «si» bemol menor, Op. 35. Sonata para piano núm. 3, en «si» menor, Op. 58. - Tamas Väsary, piano.

EN DISCOS DISTRIBUIDOS POR
FONOGRAM

En el vint-i-cinquè aniversari de la mort de Lluís Millet

En vigílies de celebrar el centenari del naixement de Lluís Millet s'escau de commemorar el vint-i-cinc aniversari de la seva mort, ocorreguda el dia 7 de desembre de 1941.

Millet ha estat un dels grans homes del país que en l'esfera específica de la seva actuació, aconseguí veure concretats els seus ideals — servits per una altíssima fe i per una incansable voluntat en l'acció — en una obra perdurable.

Com Prat de la Riba en la zona política; com Verdager, Maragall, Guimerà, Pijoan, d'Ors, Ruyra i molts d'altres en les múltiples especialitats del pensament i de la literatura; com Gaudí, Domènech i Muntaner, els Llimona, Rusiñol, Casas, Nonell, en les variants de la plàstica, Millet, en recollir l'aire del seu temps, donà forma a l'informulat ideal musical de Catalunya, partint precisament de l'esperit que animava la cançó popular.

La breu sinopsi històrica és coneguda: Josep Anselm Clavé, en organitzar els famosíssims cors, realitzà una important obra social i a la vegada posà els fonaments al renaixement musical del país. Millet, en enriquir el cabal de l'experiència claveriana, afinà — probablement, en totes les accepcions del terme — la concepció coral i a la vegada la sensibilitat del país, la qual cosa permeté de donar cabuda, participació i interès a una més vasta audiència. Clavé creà un instrument; Millet, en perfeccionà les cordes i l'estructura i creà un públic que prengué consciència de la significació del missatge que la seva empresa comportava, i l'estimà.

Per les mateixes dates, Pedrell, en fonamentar els estudis musicològics, donà també una obra de compositor, que fou admirada. La de Millet, en recolzar-se en les més pures essències populars, fou estimada perquè tingué la difícil saviesa de començar pel principi. Establí el just equilibri — sostingut per l'entusiasme — entre el que el país podia donar musicalment en aquells instants i el que la gent, el públic, podia realment assimilar.

I aquesta és l'obra perdurable de Millet de la qual hem parlat fa un moment: haver suscitat entre nosaltres una autèntica afecció a la música, haver creat un ambient i, a través d'aquest, haver muntat una cultura musical viva.

Cert és que l'empenta vital d'aquest home — un verdader «homenot» en el sentit que J. Pla dona al terme — cristallitzà en la fundació de l'Orfeó Català. Però la gran transcendència d'aquesta cabdal institució és haver estat l'instrument que canalitzà els esforços de Millet i dels seus més directes col·laboradors cap a la formació d'una consciència musical vinculada a les nostres realitats històriques i socials.

La figura de Millet continua imponent, ara, als vint-i-cinc anys de la seva mort, el general respecte per la generositat i la cordialitat que imprimí en les seves realitzacions. I la universal estimació que tingué en vida — fou un dels homes més populars del país — s'ha transformat, amb el pas del temps, en el símbol que centra, en l'ordre musical, la més cara i perdurable iniciativa portada a terme aquí, iniciativa que ha subsistit i subsisteix malgrat els vendavals d'horror i d'adversitat que ha conegut el país.

MANUEL VALLS



El día 7 de desembre s'escau el XXV^e aniversari de la mort del mestre LLUIS MILLET I PAGÈS, fundador i primer director de l'Orfeó Català. La personalitat musical i humana del mestre Millet retorna, amb el pas dels anys, intensa i vivificadora.



- El dimecres dia 7 de desembre, a les 8 del vespre i a l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona, serà celebrada una missa en sufragi de l'ànima del mestre Lluís Millet. En aquesta data s'escau el vint-i-cinquè aniversari de la seva mort (7 desembre 1941). L'Orfeo Català, en memòria del seu fundador i apòstol del cant coral al nostre país, cantarà en aquesta celebració litúrgica la missa de difunts gregoriana, per a la qual el mestre Millet havia sentit tant d'afecte i predilecció. L'entitat prega als seus socis i amics llur assistència a aquest acte comunitari.
- També serà celebrada una missa d'aniversari en memòria del qui fou director de l'Orfeo Català i gran col·laborador del mestre Millet, Francesc Pujol. Aquesta missa tindrà lloc, com en anys anteriors, a l'església del Foment de Pietat Catalana (carrer Duran i Bas), el diumenge dia 18 de desembre, a les 11 del matí.
- Com cada any, l'Orfeo Català prepara els concerts de Sant Esteve i de Cap d'Any. Aquestes audicions de cants nadalenes s'han fet ja una cosa viva i tradicional al nostre país. Hom els ha qualificat de «pessebre de cants de la ciutat».

Amb motiu dels XXV anys de la mort
del Mestre

LLUÍS MILLET I PAGÈS

fundador i primer director de
l'ORFEO CATALÀ

serà celebrada una missa de difunts
el dimecres, dia 7 de desembre
a l'església de Santa Maria del Mar

En aquest acte comunitari en sufragi de l'ànima del mestre Lluís Millet, l'Orfeo Català cantarà la missa de difunts. Als socis i amics els és pregada la seva assistència.

dues respostes

Les respostes immediates dels amics Manuel Valls i Oriol Martorell a DUES PRE-GUNTES, incloses en la GUIA MUSICAL n.º 6, a continuació del meu solt, acusen una impaciència que proven la importància del tema o temes tractats. Com que crec que elles no poden posar punt final a l'assumpte, sinó que obren el camí a més amples disquisicions, tinc el deure d'intervenir novament per tal de situar la qüestió en el punt que jo crec just.

Manuel Valls en les seves paraules ha fugit de les afirmacions generals i abstractes i ha donat una resposta concreta. Li ho agraeixo perquè així facilita la meua tasca. Oriol Martorell en voler aclarir les seves afirmacions, crec que les ha deixades pràcticament al mateix lloc on estaven, ço que vol dir que no ha sabut ben bé com sortir-se'n, o bé no li ha interessat de fer-ho. Ja en parlarem després.

A MANUEL VALLS

Diu Manuel Valls que «no n'hi ha prou que el nostre cor canti entonat i conservi el més granat de la nostra cançó tradicional». «Cal, a més, que sigui un cor *actual*; que amb les grans creacions clàssiques de signe coral» (i aquí cita una sèrie d'autors que hem d'advertir que tots són del repertori de l'Orfeo, però que tal com està construïda la frase que els enclou sembla que no en formin part) «i les dels nostres autors» (és que l'Orfeo tampoc no les interpreta?) «canti el més representatiu de la música coral del nostre temps». El meu amic ve a dir després, que Poulenc i Hindemith (autors del nostre repertori) no compten, per tal com no són autènticament significatius de la música actual (la que porta les *noves premisses*). Després escriu que l'absència d'altres noms (Strawinsky, Britten, Honegger, Falla, Orff, Bartok, Dallapiccola) i unes obres determinades que cita, «constitueix una considerable llacuna que impedeix qualificar d'ac-

tual la tasca de l'Orfeo, amb el perill de convertir en *anacrònica* la seva funció».

Contestaré al més breument possible amb les següents consideracions:

1.^a Els cors, així com tota classe d'interprets, ja siguin col·lectius com individuals, es qualifiquen aquí i a tot arreu del món, pel grau de maduresa o perfecció obtinguda en la tasca que porten a terme, mentre aquesta es basi sobre obres dignes. A ningú no se li acudirà, per exemple, donar el qualificatiu d'anacrònic al pianista Kempf per tal com el seu repertori no ultrapassa els límits de Brahms. Com tampoc no podem donar dit qualificatiu al COR BACH de Munich, per tal com està especialitzat en les obres del gran cantor de Leipzig i en algunes altres obres clàssiques, i no té al seu repertori el WAR REQUIEM de Britten, l'ATLÀNTIDA de Falla, etc...

2.^a L'Orfeo Català ha fet quelcom més que «cantar entonat i conservar el repertori més granat de la nostra cançó tradicional». Si hom llegeix bé la resposta de Manuel Valls, convindrà que sembla que vulgui significar que l'actuació artística de l'Orfeo estigui encallada en un carreró sense sortida. La nostra entitat més que conservar aquest repertori, concretament en els 20 anys darrers, a partir de la seva resurrecció (podríem dir-ne) ha doblat, almenys, les composicions del gènere, comptant-hi també el folklore estranger, amb harmonitzacions a diverses de les quals es pot donar el qualificatiu de superbes (P. Donostia, Canteloube, Gail Kubik, Lambert, Pujol, Sancho Marraco, Taltabull, Toldrà, etc.). No ens hem limitat, doncs, a conservar un gènere, sinó que l'hem renovat, i encara que aquesta renovació no sigui a base de sistemes «dernier cri» hem de convenir, objectivament parlant, que en diverses de les obres en qüestió hi ha bellíssimes troballes musicals.

3.^a La nostra tasca no ha acabat ací (Manuel Valls amb les seves paraules es-

trictes sembla voler afirmar el contrari), car, si així fos, seria evidentment incompleta. La nostra tasca conservadora i renovadora a la vegada, ha consistit, doncs, també, a mida sempre de les nostres forces i de les circumstàncies que ens han envoltat, a anar donant les obres corals més representatives dels autors que ens han precedit i dels actuals, tenint en compte en bona part els nostres compositors. L'article primer dels nostres Estatuts és completament taxatiu en aquest sentit.

Si contemplem la tasca realitzada durant els últims 20 anys, trobarem que més de 200 obres en estrena o primera audició han estat donades al nostre públic, a més de les del repertori tradicional (donem a aquesta paraula la seva major extensió), que han abraçat tots els gèneres: simfònic-coral, cançó popular, cançó original, música religiosa antiga i moderna, etc., etc.

Ultra fer reviuire les jornades inesborrables dels 50 anys primers de l'Orfeó Català sota la direcció d'aquell gran home que fou Lluís Millet (GRAN MISSA EN SI MENOR i PASSIÓ SEGONS SANT MATEU de Bach, NOVENA SIMFONIA i MISSA SOLEMNIS de Beethoven, LES ESTACIONS de Haydn, REQUIEM, de Mozart, PARSIFAL de Wagner, etc.), hem cantat per primera vegada davant el públic: ELIAS de Mendelssohn (estrena a Espanya), REQUIEM de Verdi, REQUIEM de Fauré, etc., i dels compositors actuals STABAT MATER (1.^a a Espanya i amb la presència de l'autor) i fragments de DIALEGS DE CARMELITES (1.^a en concert) de Francis Poulenc, fragments de l'oratori SANT FRANCESC del P. Donostia i per primera vegada a Europa EL PESSEBRE de Pau Casals.

Ara mateix, no ignora l'amic Valls que jo, en lloc d'inaugurar el nostre 75^e aniversari amb LES ESTACIONS de Haydn, havia proposat l'estrena immediata d'una obra contemporània d'un autor notabilíssim nostre, proposició que per raons respectabilíssimes que jo vaig comprendre i Valls també (per tal com la decisió es prengué davant seu) no pogué portar-se a terme immediatament. Si Déu vol, però, l'oratori VERGE MARIA de Blancafort, obra audaç, encara que no serial, però ple-

na de veritable música, serà donada, espero, el pròxim curs.

Si ens aturéssim ara a parlar de les obres originals per a cor «a capella» religioses o profanes que han estat donades en els últims anys en estrena o 1.^a audició, a més de les del repertori tradicional (pràcticament tota l'obra coral de Nicolau, poemes de V. M.^a de Gibert, Llongueres, etc... tres dels monumentals Motets de Bach, que no ha cantat, que jo sàpiga, cap més cor espanyol, Victoria, Palestrina, etc., etc.), la llista es faria encara ben llarga: P. Donostia (9 obres), Manén (poema MUNTANYA DE MONTSERRAT i les seves superbes glosses), Joaquín Rodrigo, Mompou, Licinio Refice (poema POMPOSIA), Debussy (TRES CANÇONS DE C. D'ORLEANS), Hindemith, Poulenc (Motets religiosos), etc., etc., i d'altres que no mencionem per estar massa lligades amb la nostra persona.

4.^a El camí progressiu, doncs, de l'Orfeó ha estat assegurat malgrat no cantar-se, per exemple, EL REI DAVID d'Honegger, CARMINA BURANA d'Orff, etc., etcètera, a més del fet que l'obra general de Poulenc i Hindemith en allò que té d'*estricte*ment coral és, almenys, tan important com la de Strawinsky, Falla, Bartok, etcètera. I no parlo en *sentit musical en general*, car en aquest aspecte em reservo ara el judici.

Vull fer constar que l'Orfeó Català, a més d'ésser una entitat de tipus artístic, és també una obra social, i que com a tal té les seves exigències que no es poden negligir, si volem conservar el seu caràcter. Això vol dir que si és molt fàcil de fer programes per tal que els realitzin els altres, de vegades les circumstàncies (que poden ser també d'indole diferent de les socials) dificulten molt la seva realització.

En general, però, val més donar aquelles obres importants del nostre temps que, a part del seu valor, no hagin estat executades encara entre nosaltres. EL REI DAVID d'Honegger que, a part del seu valor innegable, és possible que no tingui avui la categoria de fita en la música del segle, fou donat a la nostra ciutat sota la direcció del seu autor i sota els auspicis de l'enyorada Associació de Música de

Càmera»; la SIMFONIA DELS PSALMS de Strawinsky ha estat interpretada diverses vegades a casa nostra, primerament per l'Orfeó Gracienc sota la direcció del propi autor i, més tard, de Pau Casals; més recentment i més d'un cop amb la nostra CAPELLA CLÀSSICA POLIFÒNICA i Eduard Toldrà.

Dels altres autors alludits per Manuel Valls, Carl Orff és un autor en l'obra del qual el ritme no pot dissimular la vulgaritat de concepció de la seva trama harmònica. Ben clar ho comprovarem en una recent audició del passat FESTIVAL INTERNACIONAL a la nostra ciutat. (No comprenem com Manuel Valls pot avantposar el seu valor musical intrínsec al de l'STABAT de Poulenc.)

En el que es refereix a l'ATLÀNTIDA de Falla, que el genial autor del RETABLO abans de començar a compondre-la oferí a l'Orfeó Català i al seu fundador, en podria dir moltes coses i molt interessants, però el respecte i l'admiració al gran mestre, a altres persones estimades i admirades que no són d'aquest món, i la consideració deguda als organismes que amb tan gran i lloable zel patrocinaren les seves primeres audicions, són factors que em priven avui de parlar-ne.

Resten encara Britten, Dallapiccola i Bartok. EL WAR REQUIEM, del primer d'aquests tres, és una obra certament importantíssima, per l'estudi de la qual es necessita molta calma i un temps molt llarg lliure de traves que no es troba quan hom vol. De Dallapiccola, fora del seu nom i del d'alguna de les seves obres, no en conec res. Només conservo el record d'una conferència que donà al nostre CONSERVATORIO SUPERIOR MUNICIPAL DE MUSICA en la qual, i en parlar del sistema serial oferí unes confusions evidents que l'obligaren a abandonar l'exemplificació que ell escrivia a la pissarra. Bartok és un dels compositors actuals que jo admiro més, però haig de confessar que no he aprofundit la seva obra coral, certament no molt extensa. És possible que l'Orfeó tingui l'honor d'interpretar-lo algun dia.

Molt agraït a Manuel Valls pels seus suggeriments. Pot estar, però, segur que l'Or-

feó Català sap perfectament per on va i per què hi va, té consciència de les seves possibilitats i molts projectes en perspectiva, la realització dels quals depèn de les circumstàncies que l'envolten, dels seus principis fundacionals estatutaris, del nostre públic *addicte* i, per què no dir-ho?, de la confiança cordial, sense traves, dels qui vulguin ésser els seus amics.

A MANERA DE RÈPLICA A ORIOL MARTORELL

He volgut significar, en començar, que Oriol Martorell amb les seves paraules «A manera de resposta» no ha avançat pràcticament gens en l'aclaració que jo li demanava. Diu que li hauria agradat una resposta a la seva pregunta i no la petició de nous aclariments. A mi, en canvi, m'hauria plagut que aquests aclariments que jo demanava m'haguessin estat donats per ell, que ha posat l'assumpte sobre la taula. Ara bé, no se m'hauria ocorregut mai de demanar-los-hi, si ell no hagués formulat unes afirmacions que afecten coses que em són molt cares, i més, pronunciades en un lloc que m'és molt car, i reproduïdes en unes planes en les quals podria semblar a algú que es donava caràcter oficial a un criteri tan poc concret i rellescós.

Oriol Martorell ens confirma ara que no ha fet cap progrés, en voler desfer l'ambigüitat de les frases que va pronunciar. Crèiem que la seva contesta seria explícita, però veiem que si bé les paraules són distintes, el seu significat general i abstracte és més o menys el mateix. Diu que no va dir res més que el que volia dir. Això és evident. No se li va escapar, ni se li escapa ara res que pugui ésser de compromís. Caldria, però, que *el seu pensament* sortís netament a la llum. Avui vaig més endavant, puix que les seves recents paraules m'hi porten. Si no li és possible de saber quins són els motlles nous i necessaris — mentre els savis investigadors hi van aprofundint — ¿podria dir-me quines són les temptatives que ell ha fet per rompre els motlles que encara ell no ens ha declarat quins són? S'entén, temptatives musicals, perquè les altres, les netament mate-

rials, és més difícil d'aplicar-les per igual a tothom, car depenen de circumstàncies externes diferents. Ell té un *CHOR* jove (escric chor amb ch perquè d'altra manera en aquest cas hi podria haver confusió), quasi verge, a les mans. ¿De quina forma, amb la dita corporació ha trencat els motlles (o els ha intentat trencar) de la primera meitat del segle XX? Espero, doncs, aquest aclariment tan necessari, que pot donar lloc a un joc que cal que surti a la llum d'una vegada i no es limiti a ésser un tema entre bastidors.

Tingui en compte, però, Oriol Martorell, que si «el món és una seguida renovació de formes...» (Lluís Millet, 1916), el concepte que Lluís Millet tenia de renovació no era el que el meu contrincant sembla que té quan parla de caducitat de motlles. Una cosa és caduca quan no serveix per a res; però si ella és el punt de partida, d'entroncament, si conté una sèrie d'elements imprescindibles per a l'evolució futura normal, no podem dir que ha caducat

(si és una obra mestra en claror d'eternitat encara menys). En el renovellament constant de la natura tenim un exemple pal·lès d'això. Lluís Millet mai no va declarar caducat Clavé. En va ésser tota la vida un enamorat. Si ens proposéssim citar fragments dels seus escrits que ho confirmen, en tindríem per estona. L'obra que el fundador de l'Orfeó Català va preconitzar, hi està netament entroncada. L'obra dels mestres compositors sortits o podríem dir formats en el fogar de l'Orfeó, és un exemple vivent d'evolució progressiva, àdhuc actualment. Fa poc un dels nostres mestres contemporanis més assenyalats i singulars, m'escrivia que «de l'obra de l'Orfeó i de la del mestre Millet tots en som fills». Que distint és aquest punt de mira, del punt de mira sec i tallant de la caducitat de motlles al·ludit per l'amic Martorell!

LLUÍS M.^a MILLET

Diada de Santa Cecília de 1966.

Alfombras

DURMI

VDA. DE **JOSÉ LLEDÓ MAS**
P. URQUINAONA, 4-T. 2212565

Resum Conferències

FELIP PEDRELL, CREADOR DE LA MUSICOLOGIA. — El divendres dia 4 de novembre, dins el Cicle de conferències amb motiu del 75è aniversari de la fundació de l'Orfeó Català, va prendre la paraula mossèn Francesc Baldelló per a parlar de Felip Pedrell, creador de la nostra musicologia. El conferenciant va descriure la personalitat humana i artística del mestre, que ell va conèixer personalment.

Des dels primers anys de la seva joventut el veiem actuant d'organista, primer a la seva ciutat natal i després a Barcelona, on va fixar la seva residència. La fundació de l'Orfeó Català el posà en contacte amb el Mtre. Lluís Millet, amb el qual conservà per sempre més una gran amistat, així com amb els primers homes d'aquella nova organització musical per a la qual ell escriví diverses composicions. Aquesta vinculació amb l'obra de l'Orfeó el porta a col·laborar a la «Revista Musical Catalana» ja des del primer any de la seva aparició. L'home artista desplega la seva activitat entre diverses facetes: Ordenació del material i publicació del catàleg corresponent a la producció que el musicòleg Joan Carreres Dagas va llegar a la Diputació de Barcelona. És notable el seu treball com a transcriptor d'obres de músics antics. Desenrotlla una gran activitat com a conferenciant dins i fora del país. La gran figura del musicòleg català descrita pel conferenciant en forma planera i anecdòtica penetra intensament en l'esperit de l'auditori, que aprovà llargament la dissertació.

ANTONI NICOLAU, DIRECTOR, PEDAGOG I COMPOSITOR. — El divendres dia 11 de novembre, a la sala d'assaigs de l'Orfeó Català, tenia lloc la tercera conferència a càrrec d'Eugeni Gasull, sobre el Mtre. Antoni Nicolau, director, pedagog i compositor.

Amb unes paraules veritablement emocionants, Eugeni Gasull feia la seva introducció recordant els seus anys d'escolà a Montserrat i les freqüents visites i contactes del Mestre amb l'escolania, per a la qual, així com per a l'Orfeó Català, va dedicar la major part de la seva producció musical.

Nicolau, al llarg de la seva vida musical, intimà amb els compositors catalans i eminents músics Felip Pedrell, Isaac Albéniz, Enric Granados, Lluís Millet... Tots aquells que tenen una mínima noció del Mtre. Nicolau i de l'Orfeó Català coneixen prou la transcendència que va tenir el trobament de l'home amb l'Entitat. La seva producció com a compositor de poemes corals, la majoria sobre textos de Verdaguer, escrits expressament per a l'Orfeó Català, han fet del Mtre. Nicolau un dels músics més populars de la nostra terra.

El conferenciant va il·lustrar la seva explicació amb fragments musicals. Molt breument ens va fer notar la tècnica personalíssima del mestre Nicolau en la composició de les composicions populars de caire gregorià, fent-nos escoltar i comparar petits fragments de melodies on es troben diverses variacions.

Per acabar, vam tenir el goig d'escoltar la magnífica «Mort de l'escolà» interpretada per l'Orfeó Català. L'acte va cloure amb aquestes emotives paraules del Mtre. Nicolau escrites en el «Llibre d'Or» de l'Orfeó: «I dins el cel entrà. I del cel tornà portant-nos l'Orfeó Català.»

ISAAC ALBENIZ: FISONOMIA DE L'ARTISTA I ESTUDI ESTÈTIC DE LA SEVA OBRA PIANÍSTICA. — Dintre del cicle de conferències commemoratives del 75è aniversari de l'Orfeó Català, el passat divendres dia 18, el Dr. Josep M. Llorens va parlar d'una de les més grans personalitats de la música catalana, el compositor Isaac Albéniz, fill de Camprodon, centrant la seva exposició en la «Fisonomia de l'artista i estudi estètic de la seva obra pianística». «L'Albéniz, malgrat certes aparences, és ben nostre —digué Mn. Llorens—. És cert que passava llargues temporades lluny de casa, pel seu esperit d'aventurer, obligacions de treball i exercici del seu art; però per esposa va escollir una gentil noia del barri de Gràcia, Rosina Jordana. Invariablement aferrat a la pàtria, sense canviar mai de nacionalitat i fent sempre de manera que tots els seus fills nasquessin a Barcelona.»

La conferència del Dr. Llorens, molt documentada, va posar clarament en relleu l'enorme estima i consideració que tots els seus contemporanis (Pedrell, Granados, d'Indy, Barbieri, Malats, Widor, etc.) li professaren; de tots ells en va citar fragments de cartes i d'escrits plens d'elogis envers el nostre músic. Després d'aquesta primera part, el conferenciant es va estendre en l'estudi general i detallat de l'obra creadora de l'Albéniz, de tanta transcendència en la història de la literatura pianística moderna, i va acabar citant unes paraules de Gabriel Fauré, plenes de bon humor i de típic esperit francès, però al mateix temps, d'incondicional afecte i admiració.

noticias y comentarios

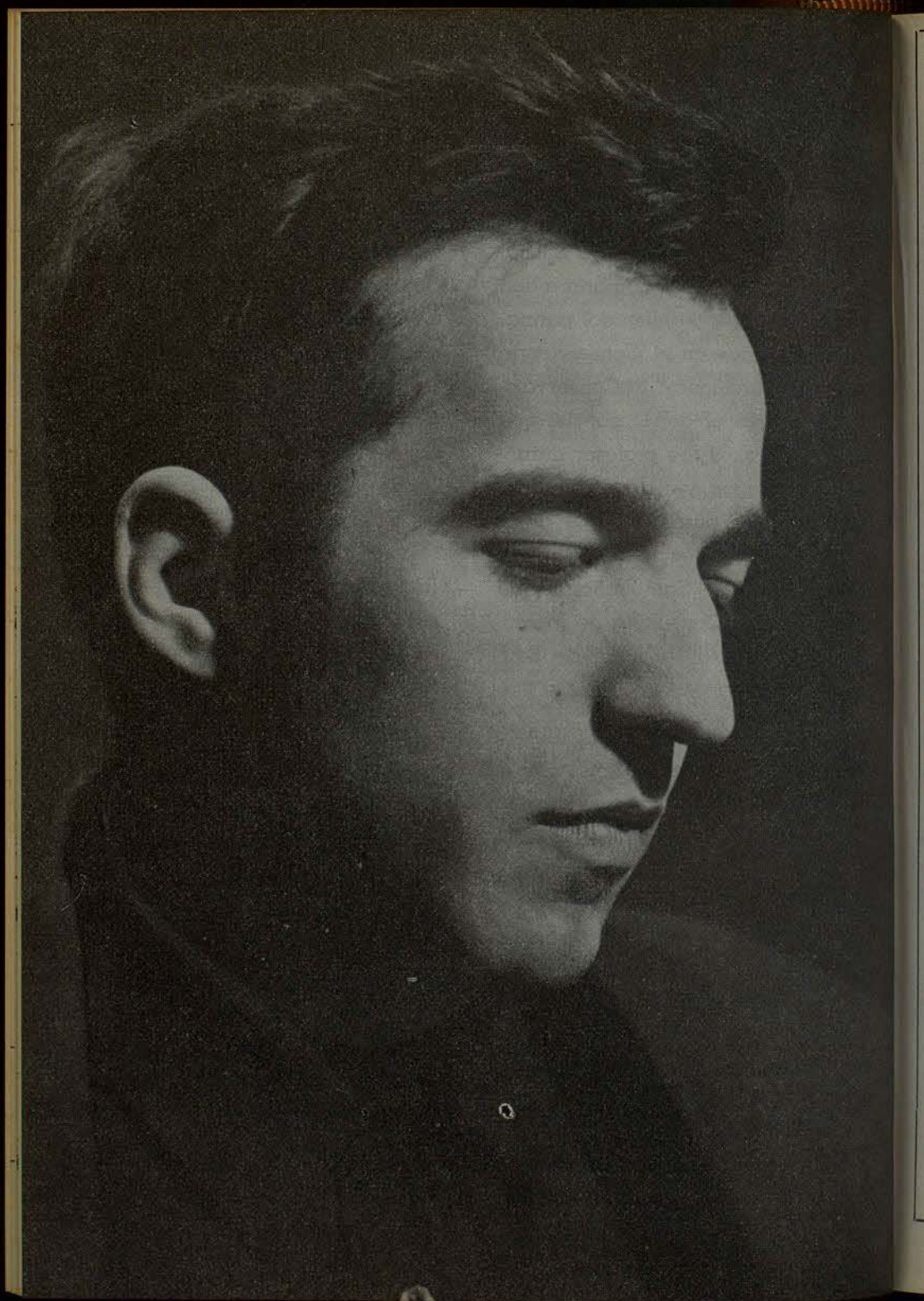
BARCELONA. — El ministro de Educación y Ciencia acaba de nombrar a don Joaquín Zamacois «delegado permanente del Estado» en el Conservatorio Superior de Barcelona». El Conservatorio lo constituye el del Liceo, del que el señor Zamacois fue profesor durante veinticinco años, y el Municipal, del que fue director durante veinte años. El señor Zamacois es miembro de la Real Academia de San Fernando, de la Junta Técnica Consultiva de la Música y del Consejo Nacional de Educación.

«III APLEC CORAL SANTA CECILIA»—

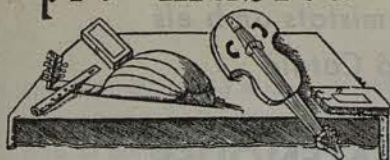
El ya tradicional «Aplec Coral Santa Cecilia», y ante el número previsible de participantes al mismo, se ha celebrado este año —el pasado domingo, día 20— simultáneamente en Vic y en Vilafranca del Penedès. La suma total de cantores sobrepasó largamente el millar, y en ambas ciudades todos los actos, y en particular el gran concierto de la tarde, se desarrollaron con enorme éxito y gran calidad musical. Las entidades participantes fueron las siguientes: *Orfeó Balaguerí*, *Polifònica de Banyoles*, *Orfeó Joventut*, de Bellpuig; *Capella de Música Burés*, de

Castellbell; *Cor Mixt Parroquial*, de Castellterçol; *Polifònica de Girona*, *Coral de l'Arboç*, *Orfeó Lleida*, *Orfeó Manresà*, *Orfeó Pàtria*, de Molins de Rei; *Orfeó Nova Solsona*, *Cor-Orfeó del Vendrell*, *Orfeó Pirelli*, de Vilanova i la Geltrú; *Agrupació Polifònica de Vilafranca*, *Orfeó Vigatà* y *Coral Canigó*, de Vic; *Cor Montserrat* y Corales del Centre Excursionista y de *Ràdio Terrassa*, *Cor Madrigal* y *Corales Cantiga*, *Catalunya*, *Faura* y *Sant Jordi*, de Barcelona.

EXPOSICIÓN MUSICAL. — La extensa colección de fotografías de Emili Bosch que sobre temas musicales fue expuesta en la Sala Lluís Millet, del Palau, durante el IV Festival Internacional de Música, será nuevamente expuesta al público en la «Agrupació Fotogràfica de Catalunya» (Duque de la Victoria, 14, principal), durante los días 12 al 22 de diciembre próximo, de 7 a 9 de la tarde, a fin de efectuar su venta, cuyo producto será destinado a incrementar la cantidad que viene recaudándose con destino a la adquisición de un órgano para la iglesia de San Felipe Neri.



pro musica



Patronato Pro Música
de Barcelona

Ofrece a Barcelona un gran acontecimiento musical

Presentación en España del sensacional

PIANISTA RUSO

VLADIMIR ASHKENAZY

interpretando

SONATA EN DO MENOR, KV 310	MOZART
SONATA EN LA MENOR, OP. 101	BEETHOVEN
CUATRO SCHERZI	CHOPIN

El joven pianista ruso ASHKENAZY está realizando una carrera fulgurante. Su presentación europea constituyó un éxito sin precedentes. En dos años su nombre se ha conocido en todo el mundo entusiasmando por igual a críticos y público. Su presentación en España, a través de Patronato pro Música, será una verdadera revelación para Barcelona.

Domingo, 4 de diciembre de 1966, tarde

PALACIO DE LA MÚSICA

Despacho de localidades con anticipación en la Administración del Palau, de 5 a 8 de la tarde. El día del concierto en taquilla, de 11 a 1, y a partir de las 4 de la tarde.

*Per a les festes de Nadal
obsqueiu les vostres amistats amb els
discs de l'Orfeó Català*

CANÇONS NADALENQUES

El desembre congelat -- Cançó de Nadal -- La túnica -- Romance de Navidad -- Bruc i galzeran -- El rústec villancet -- Enmig del bou i el gris pol·lí -- Jesús està escoltant -- Entre flors -- O Magnum Mysterium -- Alleluia.

Laetabundus -- Avui la neu i gebrer -- Nit serena de Nadal -- A Betlem canten les glòries -- Les dotze van tocant -- Tunc que tan itunc -- Fum, fum, fum -- Sant Josep -- Campanetes de Nadal -- Jesuset -- El Noi de la Mare.

Podeu sol·licitar-los a l'Administració de l'Orfeó Català.

Peletería

Solsona Romañá, S. A.

PLAZA CATALUÑA, 9, PRAL

TELS. 221 24 37 y 231 55 40

B A R C E L O N A

concursos y festivales

■ **FESTIVAL DE LA S.I.M.C.**—Los compositores que deseen remitir sus obras para su posible selección y presentación al jurado internacional de la «Sociedad Internacional de Música Contemporánea», el cual deberá decidir en definitiva acerca de los programas que constituirán el próximo Festival Mundial de la SIMC de 1967 en Praga, deberán hacerlas llegar a la Secretaría de la Sección Española de dicha sociedad (Avda. Reina Victoria, 58, Madrid - 3), antes del próximo día 30 de noviembre.

■ **SABADELL. CONCURSO DE PIANO.**—

Juventudes Musicales de Sabadell ha organizado su Concurso Regional de Piano, que se celebrará del 5 al 12 de febrero de 1967, y al que podrán presentarse todos los pianistas de Cataluña, solicitando su boletín de inscripción a la delegación local de las J.J. M.M., calle Cardenal Gomá, 1 y 3, o en Vía Massagué, núm. 34. Deberán presentar, junto con el boletín de inscripción, debidamente cumplimentado: breve historial musical. Certificado oficial o particular de estudios pianísticos. Dos fotografías de carnet y certificado de residencia. El plazo de admisión finaliza el día 30 de diciembre.

■ **MUNICH.** — Jóvenes solistas de 35 países participaron en el XV Concurso Internacional de Música de las emisoras de Radio alemanas, que se celebró del 6 al 23 de septiembre en Munich. El jurado internacional examinó este

año concursantes de las disciplinas canto, piano, órgano, violín y quinteto de instrumentos de viento. Estuvieron fuertemente representados, sobre todo con elementos jóvenes, los Estados Unidos y el Este de Europa. En violín obtuvo el premio de 5.000 marcos Konstanty Kulka, de Polonia. En un concierto público después del concurso, Kulka interpretó el concierto de violín de Tchaikovsky opus 36. En canto se concedieron los primeros premios a Elena Cotrubas de Rumania y Denis Korolew de la Unión Soviética, y en piano al canadiense Claude Savard y al japonés Mitsuko Uchida. Cherry Rhodes, EE. UU., recibió el segundo premio en órgano, cuyo primer premio no se adjudicó, otorgándose dos terceros premios al francés Daniel Roth y al alemán Günter Kaunzinger. Los tres premios para quinteto de instrumentos de viento se concedieron al quinteto del teatro Kirov de Leningrado, al quinteto académico de Praga y al quinteto de la «Deutsche Oper» de Berlín. El concurso internacional de Música de 1967 de las emisoras de Radio alemanas abarcará las disciplinas de canto, piano, viola, oboe y dúo violoncelo-piano.

■ **BRUNSWICK.**—En la ciudad alemana de Brunswick tuvieron lugar, como en años anteriores, unos festivales musicales dedicados a la nueva música de cámara. Los conciertos, conferencias y otros actos complementarios se desarrollaron del día 1 al 4 de noviembre.

CONCERT DE NADAL

CORAL SANT JORDI

L'ESQUITX

SOLISTES

ORQUESTRA DE CAMBRA

COBLA BARCELONA

Direcció

ORIOL MARTORELL

Programa

- O Magnum Mysterium* VICTORIA
Magnificat (1.^a audició a Barcelona) . . J. A. MARTÍ (s. XVIII)
Tres Nadales per a cor i cobla A. ROS-MARBÀ
Cançons típiques i tradicionals.

Diumenge, dia 18 de desembre, a les 18.30

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

los conciertos

VLADIMIR ASHKENAZY. — El Patronato Pro Música de Barcelona presentará, por primera vez en España, al sensacional pianista ruso Ashkenazy, el próximo domingo, día 4 de diciembre en el Palau. Este joven pianista nació en 1937, en Gorki (URSS), pero muy pronto se trasladó con su familia a Moscú. A los seis años comenzó sus estudios musicales y dos años más tarde ingresaba en el Conservatorio Superior, teniendo como profesor al famoso A. S. Sumbatyan. A los 17 años obtiene un brillante segundo premio en el Concurso internacional Chopin de Varsovia. Ingresa en la clase del profesor L. Oborin y gana el primer premio del Concurso Internacional Reina Elisabeth de Bruselas. Ello le abre las puertas de las grandes salas de conciertos europeas. Más tarde se presenta en Estados Unidos y Canadá. En 1962 participa en el segundo Concurso Tchaikowsky de Moscú y obtiene el primer premio conjuntamente con el inglés Ogdon, a consecuencia de lo cual obtiene numerosos contratos para todo el mundo y se sitúa entre los intérpretes más destacados de la joven generación. Su único concierto en Barcelona constituirá indudablemente una auténtica revelación.

CULTURA MUSICAL. — La Asociación de Cultura Musical — cuyo último concierto fue a cargo del joven pianista español Rafael Orozco — presentará el día 12 de diciembre, en el Palau, a la famosa Orquesta de Cámara de Berlín, dirigida por Hans Von Benda, tan conocido del público barcelonés. En el programa figuran obras de J. S. Bach, J. Haydn, Franz Benda (1769-1786), Mozart y Schubert. Para el mes de enero (día 25) tendrá lugar el concierto correspondiente a aquel mes presentando al dúo de piano y violoncelo Georg Demus-Antonio Janigro.

CORAL SANT JORDI. — El domingo día 18, la Coral Sant Jordi organiza su «Concert de Nadal». Además de la Coral intervendrán el coro infantil L'Esquix, solistas, una orquesta de cámara y la Cobla Barcelona. En el programa, además de canciones típicas y tradicionales de Navidad, figuran obras de Victoria, J. A. Martí (s. XVIII) y A. Ros Marbà. Dirigirá el concierto Oriol Martorell.

FESTIVAL DE MÚSICA RUSA. — El día 17 de diciembre tendrá lugar en el Palau un extraordinario concierto dedicado íntegramente a compositores rusos. Junto con la Orquesta Sinfónica de Barcelona actuará el pianista español José Tordesillas, interpretando el concierto para piano y orquesta de Khatchaturian, bajo la dirección de Antonio de Almeida. Serán interpretadas además obras de Glinka y Tchaikowsky (sinfonía núm. 6 «Patética»).

RUBINSTEIN. — Rubinstein, considerado como uno de los más grandes y populares pianistas de todos los tiempos, celebrará un único recital en la presente temporada en Barcelona. Rubinstein continúa ocupado el primer puesto entre los artistas del teclado y sus conciertos en Europa y América constituyen los máximos acontecimientos de las temporadas musicales. Barcelona, en su ambiente filarmónico, va a poder contar con la actuación de Arturo Rubinstein, cuyo concierto se efectuará en el Palacio de la Música.

LOS VILLANCICOS A TRAVES DEL MUNDO

LES NADALES EN EL MON

(versió XV)

I

DUES NADALES DE LOPE DE VEGA

I. Hoy, al hielo nace
II. Pues andáis en las palmas
Sonadilla al nacimiento
Allà dalt de la muntanya
Nadal blanc
La estrella de Belén
Els infants al pessebre
Toquen los instrumentos
¡Huachuanacá!

(mel. s. XVIII)
(Catalunya)
(Estats Units)

(Alemanya)
(Logroño)
(Bolívia)

Joan M.^a Thomas
Antoni Massana, S. I.
Francesc Civil
Joaquim Serra
Irving Berlin
J. Portet Roma
Xavier Ferrer
Angel Colomer
M. Soler de C.

II

¡Tan, tan!
Fins a l'albada
El dimoni escuat
Cançó de bressol
Molinillo
Amos d'eixa llar
Verge Immaculada
ALLELUIA

(Andalucía)

(Catalunya)
(Polònia)
(Tarazona)
(França)
(negre)

Angel Colomer
Robert Jef
Angel Colomer
J. Bouvard
M. Soler de C.
Gustav Holst
Angel Colomer
Händel

ORFEONS - AGRUPACIONS CORALS INFANTILS
CONJUNTS INSTRUMENTALS INFANTILS
AGRUPACIO INSTRUMENTAL DE CAMARA
SOLISTES, ORGUE I PIANO

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Diumenge dia 18 de desembre, a les 11.45 del matí

Localitats: al Palau de la Música, des del dia 9 de desembre, de 5 a 8 de la tarda.

HAMBURGO. — En Hamburgo, la ciudad natal de Johannes Brahms, se presentaron en una exposición, hasta mediados de octubre, nuevas adquisiciones del archivo Brahms: autógrafos, retratos, colecciones de cartas y libros. Entre ellas se encuentra la partitura de la sonata en fa menor, una de las obras más famosas para piano del compositor, la cual compró el archivo de Hamburgo hace algún tiempo a los Estados Unidos por 52.000 marcos.

ULM. — Pierre Boulez ha dirigido este año los «Conciertos de Ulm», que se celebran por décima vez, y en los cuales ha intervenido ya Benjamín Britten. Un concierto consagrado a la música nueva comenzó con el «Contrapunto» para conjunto de cámara (1953) de Karlheinz Stockhausen, y un concierto de flauta del compositor suizo Klaus Huber. Siguiéron «Cinco canciones religiosas», op. 15, y «Tres lieder», op. 18, de Anton Webern.

CASSEL. — En la editorial musical «Bärenreiter Musicaphon», de Cassel, han aparecido dos discos (BM 30 SL 1524-25) con grabaciones de obras maestras de música moderna para piano desde Alban Berg y Arnold Schönberg hasta Stravinsky, del pianista Franzpeter Goebels. Por primera vez se ha grabado en disco la «Suite» para piano de Hindemith. La selección abarca varios decenios de música nueva y está completada con comentarios del solista de las grabaciones Franzpeter Goebels.

BERLÍN. — La Filarmónica de Berlín dio el 15 de septiembre un concierto en memoria de Bruno Walter, uno de los grandes directores de orquesta de su época, que estuvo mucho tiempo en Berlín y que ese día habría cumplido los 90 años. Bajo la dirección de John Barbirolli interpretó la Filarmónica obras de Mozart y de Bruckner.

DARMSTADT. — En el «Landestheater» de Darmstadt se ha escenificado la refundición que en 1935 hizo Virgilio Mortari de fragmentos de la ópera bufa de Mozart «L'oca del Cairo» — un recitativo y cinco números fragmentarios —, y un nuevo texto de Diego Valeri, convirtiéndola en una comedia en un acto. La instrumentación de la parte de orquesta, que Mozart no había hecho más que esbozar, la hizo en el estilo posterior de Mozart.

DANONE



- **SUPREMO DANONE DE CHOCOLATE**
Delicioso como un bombón y mucho más digestivo.
- **SUPREMO DANONE DE CARAMELO**
Exquisito como una golosina y mucho más alimenticio.

**ENVASES
SIN
DEVOLUCION**

Francesc Alió

Enric Morera

Conxita Badia, soprano

Pere Vallribera, piano

AHMC 10/11

EDIGSA

«En donar aquestes cançons d'Alió i de Morera, per Conxita Badia i Pere Vallribera, creiem que n'oferim versions insuperables, car, no solament són els dos noms que van lligats al renaixement del «lied» català, sinó que els considerem els intèrprets ideals. Conxita Badia ha estat considerada pel propi Enric Morera «la millor intèrpret de les meves cançons», i, en recitals inoblidables, ens ha fet sentir, com ningú, tant per la puresa de la seva veu, com per la seva fina sensibilitat i expressiva dicció, la gran qualitat del nostre cançoner i la dels més grans compositors de tots els temps. Pere Vallribera, eminent concertista de piano, ha col·laborat amb els millors dels nostres cantants, acompanyant-los amb una compenetració de sentiment que l'han fet insubstituïble. Amb Conxita Badia ha donat audicions memorables de les cançons, justament, que com a perfectes obres d'art, hem registrat en aquesta gravació.»

El disco que presentamos a la atención de nuestros lectores comenta con estas frases la importancia de sus intérpretes. Quizá estas frases no sean necesarias para quienes han seguido la trayectoria de nuestros dos artistas. Pero son decisivas para resumir la importancia de estos dos nombres frente a una generación joven que se entrega, con interés, al descubrimiento de nuestra música. Conxita Badia ha sido una cantante de prestigio internacional, de una talla indiscutible. Hoy día le serían aplicados los calificativos en boga para las grandes cantantes. Su carrera, su especialización, está presidida por la canción, elevada al máximo por una interpretación inigualable. El arte de Conxita Badia no radica precisamente en cantar,

sino en **decir** las canciones. Y en este aspecto ha sido indiscutible y maestra de nuevas generaciones. Pere Vallribera es único en el difícil arte del acompañamiento.

La Antología histórica de la Música Catalana que edita EDIGSA, y en la sección correspondiente a «la cançó», ha incluido muy acertadamente esta grabación, con el título de «la Renaixença». Esta época de nuestra cultura es rica, densa, de un positivo valor, redescubierto a medida que los años nos separan de ella. En el aspecto musical es de una trascendencia realmente importante. Los autores reviven, a fondo, el sentimiento musical autóctono. La canción es la base de este renacimiento y así es posible conservar — hasta nuestros días, como un testimonio de una cultura — todo su aroma y vivencia.

Dos autores — dos máximas figuras de este renacimiento musical — han sido incluidos en esta grabación. Dos músicos de diferente carácter y expresión, estéticamente opuestos: Francesc Alió y Enric Morera.

Del primero, bajo el título genérico de «cançons populars catalanes», se incluyen unas definitivas versiones de: El pardal - L'estudiant de Vic - Presents de boda - El mestre - Caterina d'Alió - La noia de l'Empordà - La ploma de perdiu - El Noi de la Mare - El bon caçador - Els fadrins de Sant Boi.

De Morera se incluyen siete canciones originales sobre letra de Ignasi Iglésies, J. M. de Sagarra, T. Catasús, J. Llongueras, J. M. López Picó y Emili Guanyabens. La grabación estereofónica de este disco es de una calidad suficiente para tenerlo en consideración. — A. S.



guia de conciertos

FECHA	LOCAL	CONCIERTO
DICIEMBRE		
1 juev. 22.30 h.	Palau	Sister Rosetta Tharpe. Negro spirituals y Gospel songs (Hot Club de Barcelona).
3 sáb. 22.45 h.	Biblioteca Central	Sonatas de J. S. Bach. Xavier Turull, violín. Angel Soler, clavicémbalo. Salvador Gratacós, flauta. Josep Trotta, violoncelo (Instituto Alemán de Cultura).
4 dom. 11 h.	Palau	Banda Municipal. J. Pich Santasusana, director.
18.30 h.	Palau	Recital Vladimir Ashkenazy , pianista. Obras de Mozart, Beethoven, Chopin. (Patronato Pro Música.)
6 mart. 22.30 h.	Santuario Pompeya	Oboe. Telemann, Corelli. Oboe: Domingo Segú (Audiciones Sacras).
7 miér. 22.45 h.	Biblioteca Central	Sonatas de J. S. Bach (Instituto Alemán de Cultura).
8 juev. 18.15 h.	Palau	Rubinstein , pianista (Conciertos Daniel).
11 dom. 11 h.	Palau	Orquesta Municipal. Concierto Popular. Dir.: Rafael Ferrer.
Días 12, 13 14, 15, 16, a las 10 h.	Palau	III Concierto del V Ciclo para la iniciación musical de los escolares. Canciones de Navidad.
12 lun. 22.30 h.	Palau	Orquesta de Cámara de Berlín. Dir.: Hans von Benda. Obras de Bach, Haydn, Franz Benda, Mozart, Schubert. (Asociación Cultura Musical.)
15 juev. 22.30 h.	Palau	Recital poético. Coralina Colom, Lluís Tarrau, Guillem d'Efak.
17 sáb. 19 h.	Palau	Orquesta Sinfónica de Barcelona. Dir.: Antonio de Almedia. José Tordesillas, pianista. Obras de Glinka, Khatchaturian, Tchaikovsky.
18 dom. 11 h.	Palau	Orfeo Laudate. Dir.: Angel Colomer del Romero. Canciones Navideñas.
18.30 h.	Palau	Coral Sant Jordi. L'Esquix. Solistas. Orquesta de Cámara. Cobla Barcelona. Dir.: Oriol Martorell. Victoria, J. A. Martí, A. Ros Marbà.
17.30 h.	Santuario Pompeya	«El Pesebre en la canción popular». Escolanía y capilla del Santuario. Conjunto de Cámara y órgano. (Audiciones Sacras.)
26 lun. 12 h.	Palau	L'Esquix. Canciones de Navidad.
18.15 h.		Orfeo Català. Dir.: Lluís M. ^a Millet. Tradicional Concierto de San Esteban.

GUIA MUSICAL

Temporada 1966/67. 29 de noviembre de 1966. Núm. 8.

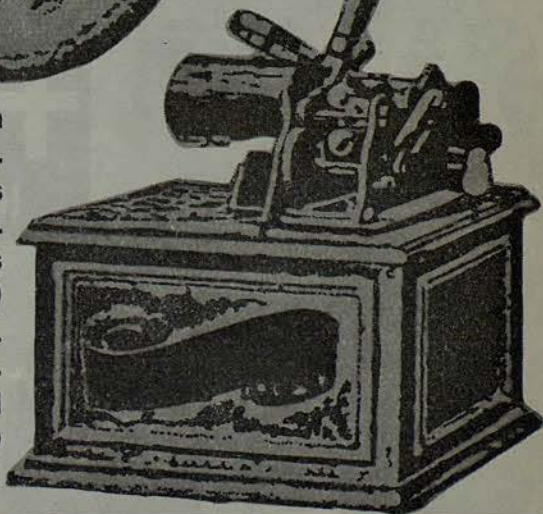
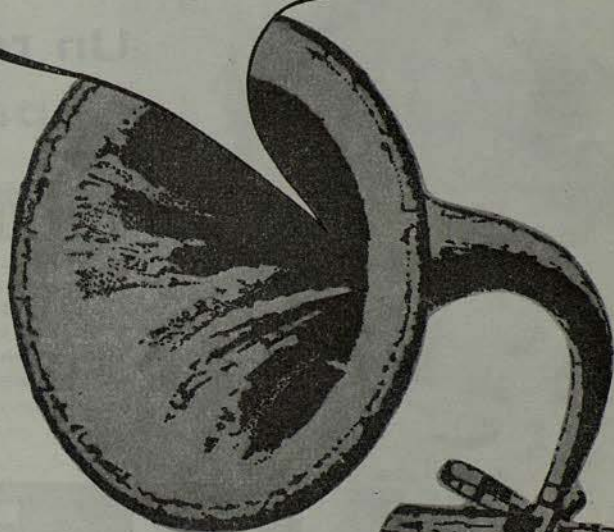
Edición de 4.000 ejemplares.

Editado por «Palau de la Música Catalana - Departamento de Publicidad».

NOTA IMPORTANTE: La redacción de GUIA MUSICAL publicará en esta sección la noticia de todos los conciertos que se celebran en Barcelona. Rogamos a los organizadores el envío de programas y cuantas noticias crean interesantes para su inserción en estas páginas.

HASTA LA ÚLTIMA NOTA

Su música favorita,
tal como fué interpretada.
Desde el tocadiscos portátil
hasta la mas completa
cadena de alta fidelidad.
**SONIDO
ESTEREOFÓNICO**

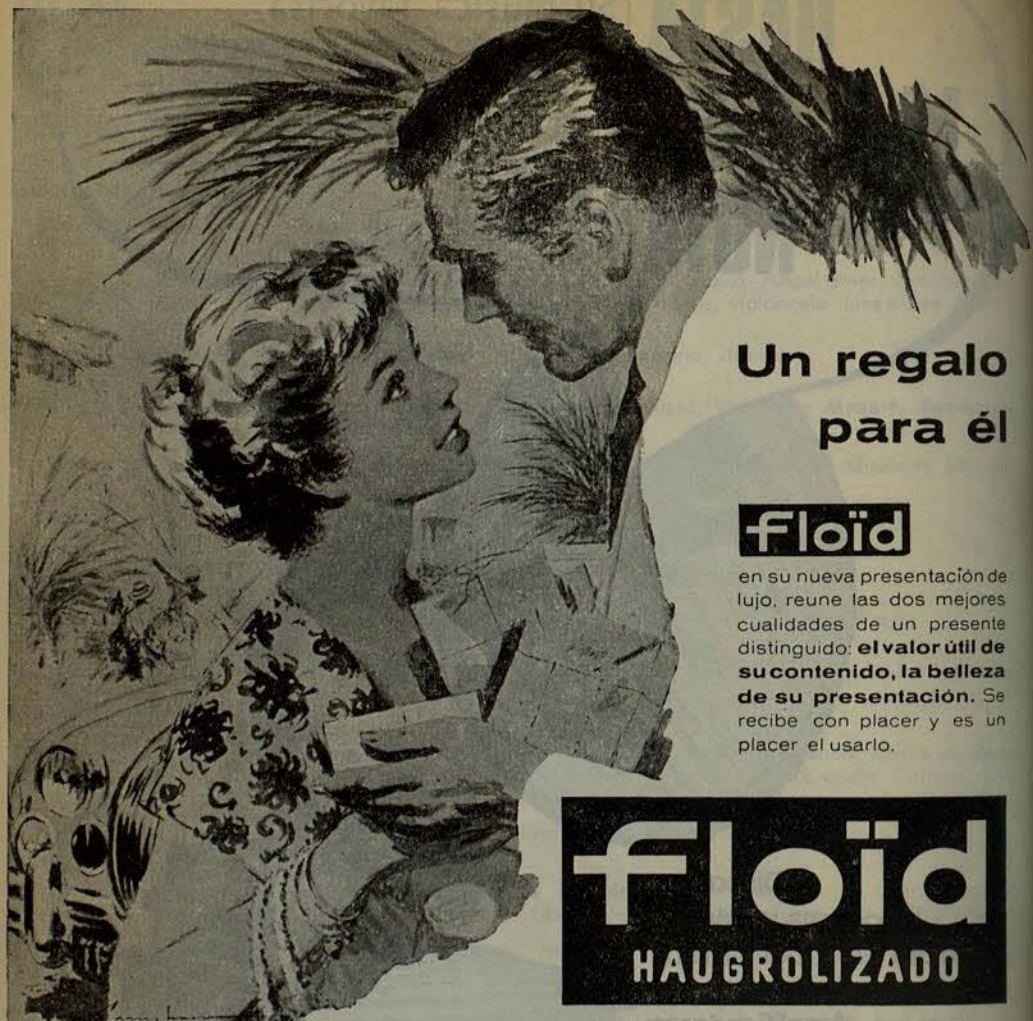


Discoteca
moderna y clásica .
Altavoces electrodinámicos
y electrostáticos .
Amplificadores
transistorizados (solid state)
Laboratorio Hi-Fi .
Instalaciones a la medida .
ACOUSTECH
UNIVERSITY SOUND
THORENS etc.

wertheim desde 1.865 **rápida, s.a.**

Rambla de Cataluña 7 y 9 Tel. 231 26 07

EXPOSICION NAVIDEÑA DE NOVEDADES durante el mes de diciembre

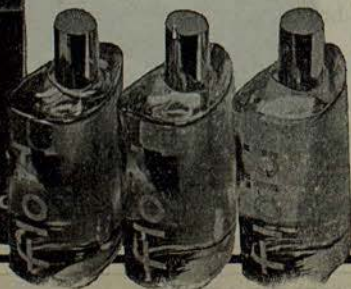


**Un regalo
para él**

floïd

en su nueva presentación de lujo, reúne las dos mejores cualidades de un presente distinguido: **el valor útil de su contenido, la belleza de su presentación.** Se recibe con placer y es un placer el usarlo.

floïd
HAUGROLIZADO



Para después del afeitado **FLOID "AFTER-SHAVE"**. Para la higiene del cabello **HAUGROQUINA FLOID "HAIR-TONIC"**. Para distinguirse de los demás **FLOID "EAU DE COLOGNE"**. Todo en sus calidades internacionales!

HAUGRON CIENTIFICAL S. A. - Barcelona